

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Timofti Vladimir,

Judecători Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către inculpatul Chirița Alexandru, prin care se solicită casarea sentinței judecătorești Orhei sediul Central din 27 martie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Chirița Alexandru xxxxx născut la xxxxx,
originar și domiciliat în or. Orhei str. Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 06.06.2016 – 27.03.2018 (prima instanță);

2. 17.04.2018 – 12.06.2018 (instanța de apel);

3. 26.07.2018 – 09.10.2018 (instanța de recurs ordinar);

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorești Orhei sediul Central din 27 martie 2018, Chirița Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal și cu aplicarea art. art.70, 79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de trei luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru cumul de sentințe, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, pedeapsa neexecutată sub formă de 13 (treisprezece) ani închisoare, aplicată prin sentința Judecătorești Orhei din 03 noiembrie 2017, în baza art. 186alin. 2) lit. c), d) Cod penal și definitiv i s-a stabilit lui Chirița Alexandru pedeapsa de 13 (trei) ani și 1 (una) lună închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați.

Prin aceeași sentință, a fost admisă parțial acțiunea civilă depusă de Șalin Elena și s-a încasat de la Chirița Alexandru, în beneficiul lui Șalin Elena, prejudiciul material în mărime de 68800 (șaizeci și opt mii opt sute) lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 (cinci mii) lei și s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în partea reparării prejudiciul moral în cuantumul diferenței de două mii lei, solicitat de Șalin Elena.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că la data de 17 aprilie 2013, în intervalul orelor 12.00 – 17.00, ora exactă n-a fost posibil de stabilit, Chirița Alexandru, fiind împreună cu persoane necunoscute organului de urmărire penală, urmând scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în casa ce aparține lui Șalin Elena, situată în or. xxxxx, de unde pe ascuns au sustras, un lanț din aur cu greutatea de 33 g la prețul de 33000 lei, o cruciuliță din aur cu greutatea de 5 g la prețul de 5000 lei, un lănișor din aur cu greutatea de 6 g la prețul de 6000 lei, un cercel din

aur cu piatră albăstrie cu greutatea de 2 g la prețul de 2000 lei, un cercel din aur cu 4 diamante la prețul de 15000 lei, o bucată din culon din aur la prețul de 200 lei, un set de bijuterie format din lăntișor, culon și inel din metal galben la prețul de 250 lei, un cercel din argint cu pietre violete la prețul de 50 lei, un uscător de păr de model „Philips” la prețul de 700 lei, două medalioane din aur cu câte o fotografie pe ele cu greutatea de 3 g fiecare la prețul fiecăruia de 3000 lei, în total 6000 lei, un suvenir în formă de pisică din metal cu pietre la prețul de 500 lei, un fier de călcat de model „Tefal” la prețul de 800 lei, un binoclu de model „Kodac”, la prețul de 400 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă de 69900 lei.

Astfel, Chirița Alexandru a fost pus sub învinuire la data de 19 aprilie 2013 în baza art. 186 alin.(4) Cod penal, pe semnele furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea prejudiciului în proporții mari.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de apărătorul Martalog Viorica în interesele inculpatului Chirița Alexandru, solicitând casarea integrală a sentinței Judecătorei Orhei sediul Central din 27 martie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță (inclusiv din oficiu), prin care Chirița Alexandru să fie achitat pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

3.1 În susținerea apelului se invocă că instanța de fond nu a considerat important că martorul Ișenco Oleg a declarat tranșant că bunurile sustrase i-au fost oferite doar de către Chicuș Dan, care a declarat că-i aparțin. De asemenea nu a acordat atenție sporită instanța că Chicuș Dan, nu este bănuit de către partea acuzării de comiterea vreunei infracțiuni și nici nu a fost audiat în prezenta cauză penală. Audierea era importantă pentru a elucida misterul apariției la dânsul a bunurilor sustrase, pe care le-a oferit lui Ișenco Oleg, fără a invoca date despre inculpat.

În context, inculpatul este acuzat de coparticipare, dar niciuna din cele 6 persoane nu sunt suspectate, or procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.04.2013, prin care a fost recunoscut inculpatul și Chicuș Dan care, de rând cu Ișenco Oleg, Frățescu Alexandru, Sica Alexandru, Melnic Cornel se aflau în gospodăria mătușii lui Chicuș Dan în ziua comiterii infracțiunii. În mod bizar și evident selectiv, necesitatea recunoașterii persoanei s-a limitat doar la persoana inculpatului, care nu neagă faptul aflării la vecinii gospodăriei pătimitei.

Mai mult, apărarea indică că drept trăsături distincte pentru recunoașterea inculpatului a fost indicat - „persoană înaltă și cu constituția medie a corpului”, trăsături proprii nu doar inculpatului Chirița Alexandru.

De asemenea, apărarea menționează că în prealabil martorul minor Salin Pantilimon nu a fost audiat asupra trăsăturilor distincte ale persoanelor care urmează a fi recunoscute, contrar art. 116 alin. (1) și alin. (5) Cod penal.

Succesiv, apărătorul în interesele inculpatului indică că în pofida unor incertitudini vădite, neînclăturate de către organul de urmărire penală și partea acuzării, instanța s-a axat orb, doar pe raportul de expertiză dactiloscopică pe care-și întemeiază concluzia despre vinovăția persoanei, lăsând fără atenție un fapt important, care afectează

incontestabil veridicitatea probei obținute. Or, expertului pentru examinare au fost prezentate trei pelicule dactiloscopice cu fragmente de urme digitale și fișa dactiloscopică cu mostrele amprentelor ridicate de la inculpat. Însă, potrivit relatărilor inculpatului, în prezentul proces penal, de la el nu au fost ridicate mostre a impresiilor digitale. Este indicat că peliculele dactiloscopice au fost prezentate împachetate și sigilate. Dar potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013 (f. d. 8- 11), nu este menționat că peliculele cu urmele dactiloscopice au fost împachetate și sigilate, pentru a exclude substituirea acestora.

Deși în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013, este indicat că au fost ridicate două fragmente de urme palmare, una de pe pervazul ferestrei de la baie, iar altă urmă palmară și două fragmente cu urme digitale de pe cutia cu inscripția „Samsung CT-E 2232” din dulapul de tip „perete” aceste fapte nu au fost redată în partea descriptivă a actului procedural.

Nu există proces-verbal de colectare a mostrelor de la inculpat, pentru cercetarea comparativă. Potrivit relatărilor inculpatului, în prezentul proces penal de la el nu au fost ridicate mostre a impresiilor digitale.

Însă, pentru efectuarea expertizei dactiloscopice, expertului i-au fost prezentate trei bucăți de peliculă dactiloscopică cu fragmente de urme digitale ridicate de la fața locului, în pofida faptului că la cercetarea la fața locului au fost ridicate doar două fragmente de urme digitale. În mod bizar, o urmă digitală strecurată inexplicabil în materialele cauzei a și fost identificată ca fiind a inculpatului. Chiar și în așa circumstanțe sentința se bazează pe prezenta probă, cil cărei credibilitate este afectată considerabil.

Obiectul de pe care ar fi fost ridicată urma digitală identificată nu este stabilit și recunoscut ca corp delict.

Deci, proba utilă directă este raportul de expertiză, care atestă că din cele trei urme digitale prezentate pentru identificare, una aparține inculpatului, dar care nu este credibilă în pofida suspiciunilor rezonabile privind caracterul ilicit al apariției acestei urme în materialele cauzei penale.

Astfel, apărătorul indică că instanța nu a exclus dubiile evidente în probarea vinovăției inculpatului, legate de modul apariției în procesul penal a unei urme digitale, pe care expertul a atestat-o ca aparținând inculpatului.

Consecvent, apărarea consideră că instanța a negat esența abaterilor invocate de partea apărării, care ridică suspiciuni asupra arbitrariului, adică a caracterului concertat al acțiunilor organului de urmărire penală, care au strecurat ilegal în materialele cauzei penale o urmă digitală, (nu fragment al acesteia cum a fost indicat în procesul-verbal de cercetare la fața locului) în final fiind atestată ca aparținând inculpatului.

De asemenea, apărătorul în interesele inculpatului indică că instanța a considerat lipsită de necesitate chestiunea argumentării modului apariției al a treia urmă digitală în procesul penal, care a fost transmisă expertului pentru efectuarea expertizei dactiloscopice, în pofida faptului că prin cercetarea la fața locului au fost ridicate doar două fragmente de urme digitale.

Remarcabil este faptul că expertiza dactiloscopică (f.d.41-42) a atestat precum că din cele trei urme digitale prezentate pentru comparare și identificare - una ar fi aparținut inculpatului (pelicula dactiloscopică cu dimensiunile 73x9 mm). Potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013 (f. d. 8-11) nu se indică dimensiunile peliculelor dactiloscopice cu fragmente de urme ridicate. Însă, partea acuzării, ca și instanța de judecată, nu au oferit explicații faptului cum o urmă digitală, strecurată inexplicabil în materialele urmăririi penale și prezentată expertului a fost atestată ca fiind a inculpatului. Or, există dubii rezonabile că urma strecurată ilicit în procesul penal, pentru a fi prezentată expertului, nu a fost ridicată la fața locului, fiind prezentată pentru falsificarea probelor acuzării. Incertitudinea legată de autenticitatea urmei digitale, identificate ca fiind a inculpatului, precum și chestiunea modului dobândirii acesteia nu a fost exclusă de partea acuzării, fiind neglijată și de către instanță.

În această situație, partea acuzării urma să prezinte explicații plauzibile care ar fi exclus orice suspiciune, privind caracterul ilicit al probei decisive, pe care se întemeiază acuzarea și, implicit, sentința de condamnare.

De asemenea, apărarea indică că nu a explicat partea acuzării faptul că de la inculpat nu au fost ridicate mostre a urmelor digitale, pentru comparație cu cele ridicate de la fața locului, dar care în mod straniu au fost prezentate expertului pentru comparare. Lipsește ordonanța organului de urmărire penală și procesul-verbal de ridicare a mostrelor pentru comparație.

În lipsa credibilității modului apariției și identificării urmei digitale a inculpatului, raportul de expertiză dactiloscopică nu este credibil, iar concluziile despre vinovăția inculpatului sunt întemeiate doar pe presupuneri. Or, în prima instanță, sarcina probațiunii îi revine părții acuzării, care nu a înlăturat incertitudinile în atestarea vinovăției inculpatului, întemeindu-și concluziile pe o probă lipsită de credibilitate, cu acuzarea comiterii infracțiunii de către mai multe persoane, dar fără ca acestea să fi fost cel puțin suspectate de comiterea infracțiunii în participație sau prin favorizare.

Totodată, apărarea menționează faptul că se reține o incertitudine a părții acuzării referitoare la vinovăția inculpatului și complicitatea altor persoane aflate în preajma gospodăriei pătimitei în ziua furtului, identificate în procesul penal, dar declarate a fi necunoscute, potrivit actului de acuzare. Or, concluziile părții acuzării sunt incerte vis-a-vis de complicitatea în comiterea infracțiunii, incertitudine pe care a încercat să o înlăture doar prin strecurarea „bizară” a unei urme digitale, ridicată și prezentată expertului criminalist în condiții dubioase, contrar normelor procedurale, acțiune lovită de nulitate, și care trezește suspiciuni asupra arbitrariului. Unicul scop fiind de a proba doar vinovăția inculpatului.

Aceste dubii nu au fost înlăturate de instanța de judecată, fiind evident faptul că organul de urmărire penal nu a stabilit pe deplin circumstanțele infracțiunii și nu dispune de probe concludente și suficiente pentru confirmarea vinovăției complicilor infractorului. Or, nu au fost elucidate împrejurările cazului, acestea fiind întemeiate pe presupuneri.

În acest sens, se notează că la baza unei condamnări nu pot fi puse probe indirecte și contradictorii, care nu sunt confirmate prin careva probe directe - incontestabile, astfel că, orice dubiu și incertitudine se interpretează în favoarea inculpatului.

Nu a exclus instanța dubiile vis-a-vis de suspiciunea apariției ilicite a urmei digitale, în final fiind atestată ca aparținând inculpatului. De fapt, întregul proces penal se axează pe o singură probă - raportul de expertiză dactiloscopică, care nu este credibil, grație caracterului ilicit al modului de prezentare, în lipsa unor măsuri procedurale de stabilire și ridicare, a peliculei dactiloscopice.

În consecință, nu a fost confirmată vinovăția inculpatului și toate împrejurările cazului prin probe credibile și incontestabile. Unica probă care nu este credibilă este raportul de expertiză dactiloscopică, care a identificat o urmă digitală strecurată ilegal în materialele cauzei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018 a fost respins, ca nefondat, apelul apărătorului Martalog Viorica în interesele inculpatului Chirița Alexandru, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 martie 2018 cu menținerea acesteia fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat, că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului Chirița Alexandru în baza art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) CP al RM, calificându-le ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile datorită modificărilor survenite în legislația penală, inclusiv în art.126 Cod penal, în raport cu prevederile art.10 Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, a fost confirmată prin: - declarațiile părții vătămate Salin Elena (f. d. 233, verso, vol. I); - declarațiile martorului minor Salin Pantelimon (f. d. 243, verso, vol. I); - declarațiile martorului Maftior Ion (f. d. 10-11, vol. II); - declarațiile martorului Ișcenco Oleg (f. d. 14, vol. II); - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.04.2013 (f.d.24- 27); raportul de expertiză nr.4833/43 din 18.04.2013, prin care au fost identificate urmele papilare, depistate la locul crimei, (f.d.41-43); procesele - verbale de recunoaștere și anexare ca corpuri delictive: un uscător de păr de model „Philips”, un fer de călcat „Tefal”, un binoclu „Kodak”, (f.d.29-31 Vol. I); procesul - verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013, prin care au fost depistate și ridicate urme palmare și digitale, (f. d. 8-11Vol. I).

În partea stabilirii pedepsei, instanța de apel a indicat, că prima instanță a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Chirița Alexandru, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave,

de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului, care la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a fost judecat, la locul de trai se caracterizează nesatisfăcător, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor similare celei vizate în speță, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea, de faptul că, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, din analiza circumstanțelor expuse, instanța de apel, a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate pentru corectarea inculpatului poate fi atins doar prin izolarea lui Chirița Alexandru de societate, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. 4) Cod penal or, inculpatul Chirița Alexandru a fost anterior condamnat prin: sentința Judecătoriei Orhei din 03 decembrie 2015, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub forma de 1 an închisoare cu suspendare condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an, sentința Judecătoriei Orhei din 11 mai 2017, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) d) Cod penal și art. 186 alin.(5) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicare art. 84, 85 Cod penal de 10 ani și șase luni închisoare, sentința Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2017, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicare art. 84 alin.(4) Cod penal de 11 ani și șase luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, sentința Judecătoriei Orhei din 28 iulie 2017, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicare art. 84 alin.(4) Cod penal de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați, sentința Judecătoriei Orhei din 01 noiembrie 2017, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicare art. 84 alin.(4) Cod penal de 12 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați, sentința Judecătoriei Orhei din 03 noiembrie 2017, prin care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicare art.84 alin.(4) Cod penal de 13 (treisprezece) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați.

Conchizând, Colegiul Penal a indicat că sentința instanței de fond în partea calificării acțiunilor inculpatului Chirița Alexandru și pedeapsa numită lui este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de inculpatul Chirița Alexandru, indicând temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei atacate cu achitarea inculpatului, deoarece fapta nu a fost comisă de inculpat.

5.1 În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat, că colegiul penal a enumerat, fără a le supune unei analize, probele prezentate de către partea acuzării, iar declarațiile părții vătămate, a feciorului său doar denotă existența faptului infracțiunii, dar nu oferă cu certitudine că anume inculpatul a comis-o. Ceilalți martori audiați nu confirmă faptul comiterii infracțiunii de către Chirița Alexandru.

Indică inculpatul, că instanța de apel a respins în mod inexplicabil - declarațiile martorului Frățescu Alexandru care confirmă imposibilitatea comiterii infracțiunii de către inculpat.

Menționează recurentul, că colegiul penal a evitat argumentul părții apărării vis-a-vis de apariția unei a treia urmă digitale integră, dar nu a unui fragment (cum este indicat în procesul-verbal de cercetare la fața locului), care nu a fost ridicată de la locul infracțiunii, deoarece potrivit procesului-verbal din 17.04.2013 de la locul comiterii infracțiunii au fost ridicate doar două fragmente de urme digitale și nu trei. Or, prin neluarea în considerare a unor fapte vădite - apariția ilicită a unei urme digitale integrale, vizibilă pentru comparare în cadrul expertizei, care în final și este recunoscută ca fiind a inculpatului, colegiul a abordat evaziv precum că (...) că potrivit procesului verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013, au fost ridicate fragmente de urme papilare, (...) ”. Însă, numărul și calitatea acestora (integrală sau fragment, două dar nu trei) este decisivă în speță, fiind unica probă directă, dobândirea căreia a fost afectată de prezumția arbitrariului și, implicit, a ilegalității.

Lipsa certitudinii anexării legale la materialele urmăririi penale a unei urme digitale integre, dar nu fragmentate, care au fost ridicate de la fața locului, ridică suspiciuni rezonabile vis-a-vis de arbitrar, care urma a fi înlăturată de către colegiul penal. Anume această urmă digitală integrală în mod bizar a coincis cu urma papilară din fișa dactiloscopică. Or, în cadrul expertizei dactiloscopice fragmentele urmelor digitale, ridicate de la fața locului nu au coincis cu urmele din fișa dactiloscopică a inculpatului.

Nu a luat în calcul colegiul penal faptul cert că urma digitală integrală, identificată în procesul investigațiilor de expertiză ca aparținând inculpatului, nu a fost ridicată de la fața locului, apariția acesteia în materialele urmăririi penale fiind contrară normelor procedurii penale și astfel este lovită de nulitate. Însă, colegiul penal și-a întemeiat concluziile despre culpa recurentului anume pe această probă, dobândită în mod ilegal.

6. La recursul ordinar declarat de către inculpatul Chirița Alexandru, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, instanțele de fond au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintata și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Chirița Alexandru, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, prin prisma cumulului de probe administrate la dosar.

Astfel, indică acuzarea că toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluzia privind vinovăția lui Chirița Alexandru, în comiterea infracțiunii încriminate, rezulta din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Prin urmare, reieșind din cele stabilite, acuzarea consideră, că în prezenta cauză penală nu se constată erori de drept prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedura penală, ce ar permite instanței de recurs să intervină în hotărârea recurată.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

Colegiul constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, ori nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

7.1 După cum rezultă din actele cauzei, avocatul în interesele inculpatului declarând apel a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Central din 27 martie 2018, prin care Chirița Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului.

Instanța de apel judecând apelul l-a considerat nefondat, susținând soluția adoptată de instanța de fond prin care Chirița Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal constatând că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului datorită modificărilor survenite în legislația penală, inclusiv în art.126 Cod penal, în raport cu prevederile art.10 Cod penal și cu aplicarea art. art. 70, 79, 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i definitiv stabilită pedeapsa de 13 (trei) ani și 1 (una) lună închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal atestă că, inculpatul prin recursul declarat solicită achitarea sa de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, solicitare ce nu poate fi admisă or, atât instanța de fond cât și instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temelie pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului.

Nu poate fi reținut argumentul părții apărării ”*vis-a-vis de apariția unei a treia urmă digitale integră, dar nu a unui fragment (cum este indicat în procesul-verbal de cercetare la fața locului), care nu a fost ridicată de la locul infracțiunii, deoarece potrivit procesului-verbal din 17.04.2013 de la locul comiterii infracțiunii au fost ridicate doar două fragmente de urme digitale și nu trei.....iar colegiul a abordat evaziv precum că (...) că potrivit procesului - verbal de cercetare la fața locului din 17.04.2013, au fost ridicate fragmente de urme papilare, (...) ”. Or, în cadrul expertizei dactiloscopice fragmentele urmelor digitale, ridicate de la fața locului nu au coincis cu urmele din fișa dactiloscopică a inculpatului.”*

Astfel, din materialele cauzei rezultă, că aceste probe au fost cercetate și verificate în instanțele de fond, apreciate în cumul cu alte probe, enumerate în pct.4.1. al prezentei decizii, iar cele invocate de apărare nu corespund circumstanțelor cauzei, or, din procesul-verbal din 17.04.2013 de la locul comiterii infracțiunii au fost ridicate două fragmente de urme digitale și două fragmente de urmă palmară, care au fost împachetate, sigilate, conform legii (f.d.8-9 v.1), iar conform raportului de expertiză din 18.04.2013, rezultă, că urmele digitale de pe pelicula cu dimensiunea de 73x59 mm ridicate de la fața locului au fost create de degetele arătător și mijlociu al mâinii drepte a inculpatului Chirița Alexandru (f.d.42 v.1) , probe care la etapa corespunzătoare nu au fost contestate în modul convenit de apărare.

Mai mult, aceste înscrisuri nu sunt contradictorii, sunt concludente și pertinente, întemeiat au fost puse la baza condamnării inculpatului, iar referitor la argumentul apărării precum că de la fața locului au fost ridicate doar ”fragmente, dar nu întreg de urme digitale” urmează a fi reținut că ”**fragment**” constituie o parte dintr-un tot și la caz urmele papilare ridicate au fost ridicate de la fața locului pe peliculă dactiloscopică cu dimensiunile respective, descrierea acestora se regăsește în pct.1. Cercetare din raportul de expertiză enunțat (f.d.9).

Totodată, instanța de apel menținând sentința primei instanțe și-a argumentat soluția prin probele care sânt descrise amănunțit în **punctul 4.1** și analizate în decizia atacată care cert demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii încriminate.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția acestuia, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010, și statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca

impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs conchide că toate probele materiale administrate în cauză coroborează între ele și indică direct la Chirița Alexandru, ca fiind persoana care a comis infracțiunea prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

În partea stabilirii pedepsei, Colegiul penal constată că, instanțele de fond la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului Chirița Alexandru, au acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70,75-77, 79 Cod penal, au ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului, care la locul de trai se caracterizează nesatisfăcător, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea, de faptul că, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și din aceste considerente, a considerat că inculpatul trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că lipsesc temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei în partea ce privește încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Chirița Alexandru și în latura pedepsei stabilite acestuia.

7.2. Totodată, în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului conform art. 84 al. 4 Cod penal de 13 (trei) ani și 1 (una) lună închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați, Colegiul penal constată că în această parte decizia instanței de apel nu este argumentată, or potrivit materialelor cauzei rezultă că nu este anexată nici o sentință definitivă în privința inculpatului ce ar confirma faptul că anterior inculpatul *a fost judecat pentru comiterea infracțiunilor similare*.

Mai mult ca atât, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 12 iunie 2018 (f.d.88 vol. II) se indică că se cercetează 9 copii de sentințe, nefiind indicate foile dosarului și anume: sentința Judecătoriei Orhei din 06 octombrie 2015, sentința Judecătoriei Orhei din 12 septembrie 2014, sentința Judecătoriei Orhei din 03 septembrie 2015, sentința Judecătoriei Orhei din 03 decembrie 2015, sentința Judecătoriei Orhei din 11 mai 2017, sentința Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2017, sentința Judecătoriei Orhei din 28 iulie 2017, sentința Judecătoriei Orhei din 01 noiembrie 2017, sentința Judecătoriei Orhei din 03 noiembrie 2017.

Cercetând materialele cauzei penale Colegiul penal lărgit constată, că copiile sentințelor menționate nu se atestă.

În astfel de circumstanțe, nu poate fi menținută soluția instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 84 al. 4 Cod penal, reținând, că concluzia instanței de apel în această parte nu este argumentată, nu sunt careva informații privind condamnarea acestuia.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Se reține, că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori grave de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării parțiale a deciziei contestate, în partea stabilirii pedepsei definitive conform art. 84 al. 4 Cod penal, în vederea soluționării juste a cauzei, drepturile căruia la un proces echitabil au fost afectate prin erorile de drept nominalizate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Chirița Alexandru.

Casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018 în partea stabilirii pedepsei definitive (conform art. 84 al. 4 Cod penal), în cauza penală privindu-l pe *Chirița Alexandru xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Decizia în partea rejudecării nu se supune căilor de atac, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **09 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor